

PALAZZETTO

E. PALATINUŠ

ga L.Ch.M. de la Bourdonnais i E. Meri; 1841 P.Ch.F. Saint Amant obnavlja njegovo izlaženje pod istim nazivom.

Palatinuš, Eržebet (1959), reprezentativka u stolnom tenisu, višestruka prvakinja Jugoslavije (25 naslova); zaslužna sportašica Jugoslavije; članica STK Proleter (Čoka), a od 1979 STK Industrogradnja (Zagreb). Prva na PE 1976 u igri mješovitih parova (sa A. Stipančić); treća na PS 1979 u igri parova (sa Gordanom Perkušin). Osvojila 7 zlatnih medalja na BI i 3 zlatne medalje na omladinskim PE. Dobitnica Nagrade »Jovan Mikić-Spartak« Saveza organizacija za fizičku kulturu Vojvodine (1977).

Palaversa-Mijač, Dragica (1953), službenica; rukometna reprezentativka sa 141 nastupom, članica RK Dalma (Split), zaslužna sportašica Jugoslavije. Na PS 1971 članica ekipe koja je osvojila srebrnu medalju i na PS 1973 zlatnu.

Palazzetto, Rim, projektanti: A. Vitellozzi i P.L. Nervi, manja sp. dvorana sagrađena 1957; kružnog oblika s kupolom (raspona 59,2 m) i zapreminom od 40.200 m³; može primiti 5000 gledalaca. U njoj se mogu održavati natjecanja u košarci, odbojci, boks i drugim borilačkim sportovima.

pale, naziv za šakanje u ant. Grčkoj.

Palestine Cup, stolni tenis: trofej koji se dodjeljuje pobjedniku u mješovitim parovima na MI.

palestra, prostorija namijenjena rvanju, mačevanju i gimnastici u ant. Grčkoj. Isprva je p. dugi drveni hangar, a kasnije se gradi u sklopu gimnazija. Rimljani grade p. uz terme.

palestrit, vježbač u palestri; borac, rvač, gimnastičar u ant. Grčkoj.

palette (franc.), pelota: indirektna igra odbijanja za parove drvenim ovalnim batom i kožnom loptom na trinquetu ili gumenom loptom na frontonu.

Palfi, Bela (1923), nogometni reprezentativac i trener; član JFK Partizan i FK Crvena Zvezda (oba Beograd); za reprezentaciju Jugoslavije odigrao 13 utakmica. Nastupio u ekipi koja je na OI 1948 osvojila srebrnu medalju

»**Pali sportaši**«, skulptura u bronci u Sportskom parku ASD Mladost u Zagrebu, rad akademskog kipara I. Kozarića, izrađena 1959.

palica, rekvizit od jasenova drva, duž. 1 m, promjera 1,5–2,5 cm; nastavno pomagalo u vježbama oblikovanja, prikladno za pojedinačno i grupno vježbanje (preskakivanje, provlačenje, potiskivanje, navlačenje; dvije spojene palice mogu poslužiti i kao preča ili za nošenje suvježbača. Upotrebljava se i u elementarnim igrama, u sletskim vježbama i akademskim sastavima.

Palinski, Ireneusz (1932), polj. reprezentativac u dizanju utega; na OI 1960 osvojio je zlatnu medalju u poluteškoj kategoriji, na OI 1964 bio je treći. U lakoteškoj kategoriji osvojio treće mjesto na PE 1957 i drugo na PE 1958–60. U istoj kategoriji osvojio je treće mjesto na PS 1958 i drugo mjesto na PS 1959. U srednjetškoj kategoriji osvojio je prvo mjesto na PE 1961, drugo na PE 1962 i 1966 i treće na PE 1963. U istoj kategoriji osvojio je prvo mjesto na PS 1961, drugo na PS 1962, 1963 i 1966 i treće na PS 1964. Sedam puta je premašio SR.

palisada, konjički sport: visinska čvrsta prepona u obliku ograde od grubo tesanih poluobluka koje ne smiju biti zašiljene.

palikovaná, češ. verzija softballa.

Palković, Franjo (1906), član SAND (Subotica) i TAK Herkules (Zagreb), višestruki prvak Jugoslavije i jedan od najboljih rvača između dva svj. rata. Nastupio na OI 1928. Drugi na Balkanu 1932 i 1933, treći 1935 i 1937.

palino (tal.) → **balin**

palione, stara tal. igra u kojoj se lopta udara rukom na koju je navučena drvena manšeta (bracciale); kombinacija Faustballa i tenisa, opisana 1555. u knjizi A. Scainoa (*Trattato de gioco della palla*), vrlo popularna u cijeloj Evropi; zadržala se još u tal. provinciji Emilia.

Palmer, Arnold (1929), reprezentativac SAD u golfu; petorostruki pobjednik kanadskog kupa, četverostruki pobjednik majstorskog turnira, dva puta prvi na otvorenom prvenstvu Engleske i jednom na prvenstvu SAD.

paloštica, kajakaštvo: način eskimotiranja kod kojeg se lopatica kajak vesla stavlja pod mišicu jedne ruke, a drugom se drži sredina vesla.

paluba, gornji vodoravni pokrov plovila; na čamcima p. pokriva najčešće samo dio čamca, na jahtama potpuno pokriva trup i ima udubljenje za posadu (samopražnivi kokpit) te ulaz u potpalublje ili u kabinu.

Paljetak, Božo (1945–73), samostalni ronilac, bavio se ronjenjem od 1962; od 1969 ronio u spilijskim sistemima ponora Kovači na Duvanjskom polju, a kasnije i u ponorima Popovog polja. U izvorskim spilijskim sistemima Boke Kotarske, sa svojom ekipom prodirao je u nekoliko stotina metara dugačke sifone, dopijevajući do dubine od 70 m ispod razine vodene površine.

Paljić, Đorđe (1919), sp. novinar i sp. radnik. Prve članke objavio 1933 u beogradskoj Politici, Pravdi i Vremenu; od 1937 do početka Aprilskog rata suradnik u sp. rubrici Politike. Od 1946 stalni član redakcije Našeg sporta (danas Sport), pa sekretar redakcije i urednik; uže područje: plivanje i nogomet. Jedan od osnivača i urednik Revije FD Crvena zvezda (1945) i časopisa Plivanje (1950). Od 1952 do 1969 gl. urednik tjednika Fudbal. Bavio se plivanjem, vaterpolom, skijanjem i nogometom. Bio je sekretar Beogradskog plivačkog saveza (1939–41) i Bob-kluba (1939–41); jedan je od osnivača i prvi predsjednik FD Crvena zvezda u Beogradu (1945–46). Bio je stručni sekretar Plivačkog saveza Srbije (1949–50) i funkcionar Plivačkog saveza Jugoslavije. Napisao: *Priručnik za izgradnju jednostavnih plivačkih i bazena*, Beograd 1950. Dobitnik Majske nagrade Saveza organizacija za fizičku kulturu Srbije (1964).

Pamich, Abdou (1933), tal. reprezentativac u hodanju na 50 km; na OI 1964 osvojio je zlatnu medalju i na OI 1960 brončanu. Prvo mjesto osvojio je na PE 1962 i 1966 i drugo na PE 1958.

Pamir, visoko gorje u Tadžikistenu (SSSR), dijelom u Kini i Afganistanu, svj. poznato alpinističko područje. U njemu su najviši vrhovi Sovjetskog saveza: Pik Komunizma (7495 m), prvi uspon izveo J.M. Abalakov (1933); Pik Lenjina (7134 m), prvi uspon izveli Niemci E. Allwein, E. Schneider i K. Wien (1928); Pik Korženjevskaje (7105 m), Pik Revolucije (6974 m), Jugosl. usponi: Prva jugosl. ekspedicija 1967 (Pik Lenjina), druga 1969 (Pik Lenjina), treća 1976 (Pik Komunizma), četvrta 1979 (4 prvenstvena uspona, među njima Pik Jugoslavije); Bogdan Brakus i Barbara Brakus Lapenna, članovi PD Paklenica, Zadar, 1980 (Pik Lenjinaj, Branimir Maltarić i Mujo Mulaosmanović iz Sarajeva 1979 (Pik Korženjevskaje). Od 1975 bazni logor je otvoren i strancima na komercijalnoj osnovi.

Panafričke igre → **Afričke igre**

Panameričke igre, regionalne sp. igre zemalja Sjever. i Juž. Amerike pod pokroviteljstvom CIO. Prve P.i. održane su 1951 i od onda se redovito održavaju svake četvrte god. u 15 sp. grana. Sjedište organizacije koja rukovodi P.i. (PASO, engl. Pan American sports organization) nalazi se u Ciudad México. Članice PASO su Antiljsko otočje, Argentina, Bahamsko otočje, Barbados, Belize, Bermuda, Bolivija, Brazil, Čile, Dominikanska Republika, Ekvador, Gvajana, Gvatemala, Haiti, Honduras, Jamajka, Kanada, Kolumbija, Kostarika, Kuba, Meksiko, Nikaragva, Panama, Paragvaj, Peru, Puerto Rico, SAD, Salvador, Surinam, Trinidad i Tobago, Urugvaj i Venezuela, P.i. su održane 1951 Buenos Aires; 1955 Mexico; 1959 Chicago; 1963 São Paulo; 1967 Winnipeg; 1971 Cali; 1975 Mexico; 1979 San Juan (Puerto Rico).

Panatenejske igre, svetkovine s javnim igrama u staroj Ateni posvećene božici Ateni. Održavale su se sredinom ljeta, a po nekim su trajale i do devet dana. Mitolozi pripisuju osnivanje tih svetkovina mitskom kralju Erehteu kada se spominju kao ateneje, tj. godišnje svečanosti Atenjana (male Panateneje). Prema Pauzaniji, te svečanosti spominju se kao Panateneje od doba legendarnog kralja Tezeja koji je, ujedinišći atičke plemenske zajednice (file), udario temelj budućoj moći Atene, a svetkovine obilježile kao sveatenske, odn. sveatičke. Panateneje su za atenskoj državnika Pizistrata (–VI st.), održavane s puno sjaja i pompe. Svečanost